

การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
ในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

Use of Learning Model by “Learn Wisely Concept” in Accordance
with the Royal Initiative of His Majesty the King Maha Bhumibol
Adulyadej the Great to Develop Learning Achievement of
Students in Life and Social Quality Development Course

รัชตาทพร บุญกอง¹

Ratchataporn Boonkong

Received: March 6, 2020

Revised: May 21, 2020

Accepted: May 22, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 00-012-001 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 1 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ส่งผลให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทำคะแนนหลังเรียนได้มากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนรู้ การเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

---

¹อาจารย์ สาขาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร e-mail: malangpor_486@hotmail.com

Abstract

The objective of this research was to develop learning achievement of students in Life and Social Quality Development course by use of learning model by “Learn Wisely Concept” in accordance with the royal initiative of His Majesty King Maha Bhumibol Adulyadej the Great. The subjects in this study were 15 students at Rajamangala University of Technology Isan Sakon Nakhon Campus who were registered in the 00-012-001 Life and Social Quality Development course in the second semester in academic year 2016. The research instruments consisted of 5 instructional plans and one achievement test. The statistics used in data analysis were mean, S.D., and t-test.

The results found that the use of Learning Model by “Learn Wisely Concept” in accordance with the royal initiative of His Majesty King Maha Bhumibol Adulyadej the Great to develop learning achievement of students in Life and Social Quality Development course resulted in the subjects’ post-test scores which were significantly higher than the pre-test scores at the .05 level

Keywords: Learning Model, Learn Wisely Concept, Development of learning achievement

บทนำ

ปัจจุบัน เป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว สืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ จากทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีวิตในสังคมอย่างทั่วถึง รวมถึงประเทศไทยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก อันเกิดจากความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสารสนเทศ สิ่งดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกอยู่ในยุคการสื่อสารไร้พรมแดน ซึ่งก่อให้เกิดทั้งโอกาสและการพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาด้านการศึกษาจึงสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ในอนาคต (นวพร ชลารักษ์, 2558, น. 65) และในประเด็นที่คล้ายคลึงกัน ศาสตราจารย์ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช ประธานกรรมการมูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม ได้กล่าวถึงผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ว่าต่างจากยุคเก่าอย่างมาก คือ ผู้เรียนยุคใหม่มีความรู้มากและเข้าถึงความรู้ได้ง่าย เพราะฉะนั้น จึงยากมากที่ผู้เรียนจะสนใจการเรียนในห้องเรียน เพราะมีเรื่องอื่นที่สำคัญกว่า ดังนั้น วิธีการสร้างการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องไม่เพียงแต่เอาใจใส่ผู้เรียนเท่านั้น ยังต้องมีทักษะในการ “จุดไฟ” ในใจของผู้เรียน ให้รักการเรียนรู้ ให้สนุกกับการเรียนรู้ หรือทำให้การเรียนรู้สนุก และกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ต่อไป ครูจึงต้องยึดหลัก “สอนน้อย เรียนมาก” (Teach less learn more) กล่าวคือ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน ครูต้องตั้งคำถามและตอบได้ว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไร และเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งเหล่านั้น ครูจะต้องทำอะไร หรือไม่ทำอะไรบ้าง

ในสภาพการณ์เช่นนี้ ครูยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น และทำทนายครูทุกคนอย่างที่สุด ที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนแบบไม่ขาดทักษะสำคัญ (วิจารณ์ พานิช, 2555; 2556)

การเรียนรู้เป็นกิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาชีวิต เป็นเครื่องแสดงให้รู้ว่าบุคคลนั้นมีความเจริญงอกงาม การเรียนรู้อยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผู้เรียนจึงมีอำนาจอยู่ในตัวเอง ที่จะชี้นำตนเองให้เป็นผู้ที่รับผิดชอบในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง สามารถสร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิด เรียนรู้ด้วยสมอง กาย และใจ ให้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้สั่งสมความรู้ให้มีความก้าวหน้าในอาชีพและการดำรงชีวิต การเรียนรู้จึงเป็นไปเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของเยาวชนให้สามารถคิดเป็น ทำเป็น ภายใต้ทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะการจัดการบนพื้นฐานคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามทางศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับชาติ (2545, น. 1) ระบุไว้ว่า วัฒนธรรมการเรียนรู้ใหม่ จะช่วยพัฒนาคนไทยให้ เป็นคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของตนเอง เป็นคนที่มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพกฎกติกาของสังคม มีความซื่อสัตย์ และเสียสละเพื่อส่วนรวม มีความสามารถใน ด้านการใช้ภาษาสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์แบบวิทยาศาสตร์ คิดเป็นระบบ สามารถใช้สติปัญญา สุขภาพกายและใจดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ บุคลิกภาพ ร่าเริงแจ่มใส จิตใจอ่อนโยนและเกื้อกูล มนุษย์สัมพันธ์ดี เผชิญและแก้ไขปัญหาได้ ดำรงชีวิตอย่างมีอิสระและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีของการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนไทย ด้วยการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้พระราชทานผ่านงานโครงการและศูนย์การศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งพระราชดำริส พระบรมราโชวาท พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตร แสดงให้เห็นถึงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับชาติ, 2545, น. 8) จากการศึกษาพระราชดำริที่ปรากฏในเอกสารพบว่า พระองค์ทรงมีพระจริยาวัตรที่เป็นแบบอย่างของการศึกษาตลอดชีวิต ทรงให้สติกับประชาชน เพื่อให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ การหาวิธีการแก้ปัญหาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทย ที่พระราชทานผ่านพระราชกรณียกิจ และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระองค์ทรงแสดงลักษณะการเรียนรู้ 3 ลักษณะ คือ ทรงเรียนรู้ในเรื่องที่สนพระทัย ทรงศึกษาหาความรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร จากการสอบถามผู้รู้ และจากของจริง ทรงเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยพระองค์เอง ตั้งแต่ขั้นทดลองจนนำไปสู่การปฏิบัติจริง การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท คือ ทรงศึกษาข้อมูลล่วงหน้าอย่างละเอียด แล้วทรงหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้อยู่ในพื้นที่ร่วมกับข้อมูลของนักวิชาการ แล้วจึงพระราชทานแนวพระราชดำริในการแก้ปัญหา พระองค์ทรงเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย ใช้วิธีการหาความรู้หลากหลายวิธี ทั้งจากหนังสือ ตำรา จากสถานการณ์จริง และจากการสอบถามผู้รู้ เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ฝึกฝนจนเกิดทักษะ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิต เรียนรู้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีการตรวจสอบและทบทวนความรู้

การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ต้องคำนึงถึงทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีแนวคิดเรื่อง “ทักษะแห่งอนาคตใหม่ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” ที่ต้องการเห็นเยาวชนมีทักษะ 3R ประกอบด้วย Reading (การอ่าน) Writing (การเขียน) และ Arithmetic (คณิตศาสตร์) และ 7C ประกอบด้วย Critical thinking & Problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม) Cross-culture understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, Information & Media literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และ รู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & Learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) สารวิชาหลัก และทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ภาษาอังกฤษ การอ่าน ภาษาของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การปกครอง และความเป็นพลเมืองที่ดี

จะเห็นได้ว่าการสอนวิชาสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้น ครูต้องทำงานหนักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีต่อไป ครูสังคมศึกษาควรใช้กระบวนการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดเตรียม และเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม มีการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และวิเคราะห์ผลการประเมิน มาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ในขณะเดียวกัน ครูต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงบทบาทเช่นกัน โดยผู้เรียนต้องกำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบหรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ ลงมือปฏิบัติจริง สร้างสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง (กนก จันทรทอง, 2560, น. 229) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติรูปแบบหนึ่ง คือ รูปแบบการสอนแบบฉลาดรู้ ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ (มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2550, น. 89) ทั้งนี้ รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “ฉลาดรู้” มีขั้นตอนการสอนที่สำคัญคือ (1) ขั้น S : Self - Motivation (การสร้างความตระหนัก) การเรียนรู้ที่ดี เป็นการเรียนที่ผู้เรียนได้ตระหนักประจักษ์แจ้งถึงปัญหาและเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะเรียนเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ทั้งด้วยตนเองและแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น (2) ขั้น I : Investigation (การเสาะแสวงหาความรู้) การเรียนรู้ที่ดี ผู้เรียนสามารถที่จะเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ เช่น การสังเกต การอ่าน การฟัง การจดบันทึก การตั้งคำถาม การคิด การแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกับผู้อื่น การทดลอง การปฏิบัติและการวิจัย เป็นต้น (3) ขั้น C : Construction (การสร้างองค์ความรู้) การเรียนรู้ที่ดี เป็นการเรียนที่ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้กระบวนการคิดเชื่อมโยง

ความรู้ใหม่เข้ากับความรู้และประสบการณ์เดิม (4) ชั้น A : Application (การนำความรู้ใหม่ไปใช้) การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการหรือความรู้ที่ได้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม (5) ชั้น R : Revision (การทบทวน ความรู้) การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถตรวจสอบ ปรับปรุง และพัฒนาองค์ความรู้ของตนเองให้ถูกต้อง และเป็นสากลอยู่เสมอ ชั้นสรุป : ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหา และครุย์้าเตือนการทำงานกลุ่ม ความมีวินัยในการเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบฉลาดรู้ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสุขตลอดทั้งทางกาย ปัญญา คุณธรรม และทักษะการใช้ชีวิต เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ที่เป็นองค์ประกอบรวมของการพัฒนาการทางกาย พัฒนาการทางสติปัญญา พัฒนาการทางจิตใจ วินัย คุณธรรม พัฒนาการทางทักษะการใช้ชีวิต และทางสังคม ใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยมีครู ครอบครัว และชุมชน เป็นผู้สนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนทำประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม เป็นการเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างมนุษย์และมนุษย์ มนุษย์และสังคม และมนุษย์กับธรรมชาติ ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ มีความหมาย มีเป้าหมาย และมีความสุข ผู้เรียนได้พัฒนาวิธีการเรียนรู้จากความคิดของผู้อื่น การคิดใคร่ครวญตนเองและการปฏิบัติ พัฒนาลักษณะการเรียนรู้ที่รู้จักจริง รู้แจ้ง รู้ลึกซึ้ง และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต พัฒนาการนำความรู้ไปใช้ โดยให้รู้จักการผสมผสานทางวิชาการและนำความรู้ไปใช้อย่างมีปัญญา พัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะด้านร่างกาย ปัญญา ด้านคุณธรรม ด้านทักษะการใช้ชีวิตและด้านสังคม นอกจากนี้ ยังช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม ความมีวินัยและความพึงพอใจสูงขึ้น หรือผ่านเกณฑ์ที่กำหนด รูปแบบการเรียนรู้ฉลาดรู้ เป็นการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ครบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญาและสังคม โดยหลักการของการเรียนรู้ฉลาดรู้ คือ การช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ให้นักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ใหม่มากที่สุด ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และได้เรียนรู้จากกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ ความเห็น และประสบการณ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่าง ๆ ร่วมกับการผลิตผลงานซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ดังเช่น พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2524 ความตอนหนึ่งว่า

“...ความรู้ นั้นสำคัญยิ่งใหญ่ เพราะเป็นปัจจัยให้เกิดความสามารถและความเจริญก้าวหน้า มนุษย์จึงใฝ่ศึกษากันอย่างไม่รู้จบสิ้น แต่เมื่อพิเคราะห์ดูแล้ว การเรียน ความรู้ แม้มากมายเพียงใด บางทีก็ไม่ช่วยให้ฉลาดหรือเจริญได้เท่าไรนัก ถ้าหากเรียนไม่ถูกถ้วน ไม่รู้จักจริงแท้ การศึกษาค้นคว้าความรู้จึงสำคัญตรงที่ว่าต้องศึกษาเพื่อให้เกิด “ความฉลาดรู้” คือ รู้แล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง ๆ โดยไม่เป็นพิษเป็นโทษ...” (กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ, 2550, น. 55)

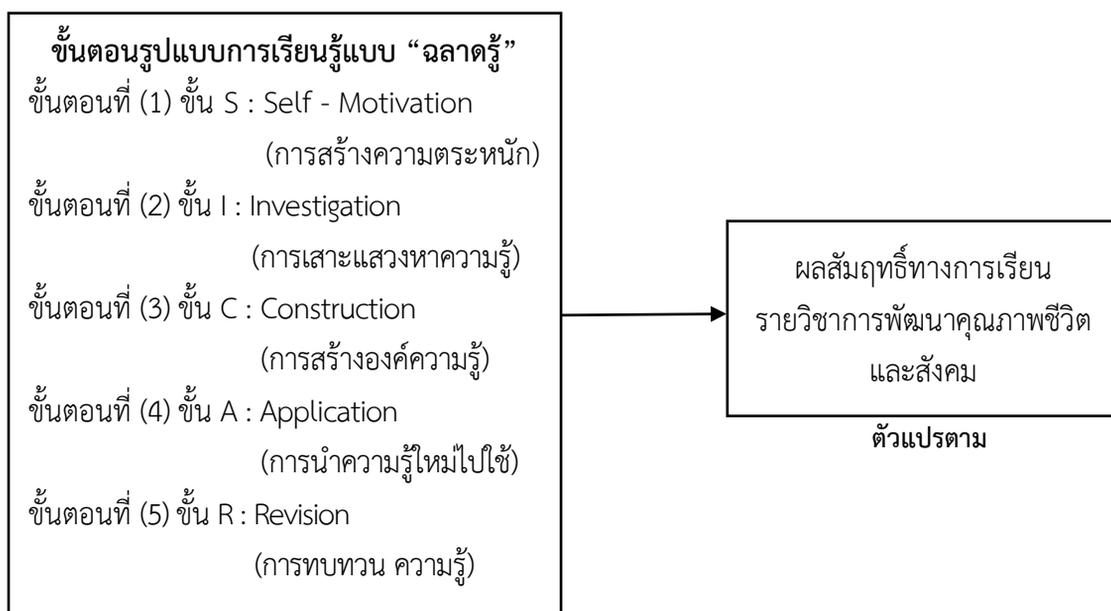
จากประสบการณ์การสอนที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม ยังขาดความตระหนักถึงเนื้อหาสาระของหัวข้อที่เรียน เนื่องจากขาดการปฏิบัติจริง และยังไม่เห็นภาพตัวอย่างการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ จึงเป็นเหตุนำไปสู่การจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้

แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้แก่นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยจัดการเรียนรู้และปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนได้รูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสม และผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ไปปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) เพื่อเป็นการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และเป็นแนวทางจัดการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบฉลาดรู้ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

กรอบแนวคิด

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ที่เรียนในรายวิชา 00-012-001 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 42 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ที่เรียนในรายวิชา 00-012-001 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จากนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มเรียนเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดของเครื่องมือ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนรูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

แผนรูปแบบการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ดังนี้

แผนรูปแบบการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การสร้างแนวความคิดและเจตคติ

แผนรูปแบบการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคล

แผนรูปแบบการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง กลยุทธ์การบริหารตนเอง

แผนรูปแบบการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เทคนิคการครองใจคน

แผนรูปแบบการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การสร้างผลผลิตในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นนำ : ครูทบทวนความรู้เดิม ชี้แจงขั้นตอนการสอน

ขั้นกิจกรรมการเรียนการสอน

(1) ขั้น S (Self - Motivation) การสร้างความตระหนัก กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน โดยใช้ภาพ/คำถาม/กิจกรรมกลุ่ม

(2) ขั้น I (Investigation) การเสาะแสวงหาความรู้ แจกใบความรู้ให้นักศึกษาศึกษา/ดูวิดีโอ/ทำกิจกรรม ศึกษากรณีตัวอย่าง นำเสนอในประเด็นที่กำหนด จากนั้นอาจารย์เสนอแนะเพิ่มเติม

(3) ขั้น C (Construction) การสร้างองค์ความรู้ นักศึกษาสรุปองค์ความรู้จากการศึกษาใบความรู้/การดูวิดีโอ/ทำกิจกรรมกลุ่มในใบงานที่กำหนดนำเสนอ จากนั้นอาจารย์เสนอแนะเพิ่มเติม

(4) ขั้น A (Application) การนำความรู้ใหม่ไปใช้ แจกใบงาน/แบบฝึกปฏิบัติ ใบกิจกรรม ให้นักศึกษาปฏิบัติเป็นรายบุคคล

(5) ขั้น R (Revision) การทบทวนความรู้ นักศึกษาสรุปองค์ความรู้ในใบงาน และให้ทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน

ขั้นสรุป : สรุปประเด็นตามสาระที่เรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 120 ข้อ ใช้วัดก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” การตรวจให้คะแนน คือตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน

เครื่องมือวิจัยทั้งหมด ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำเครื่องมือในการวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง และคัดเลือกแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ทำการปรับปรุงแก้ไข จากนั้น จึงนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ก่อนการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. หลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัย

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Table 1 The difference of pre-test scores and post-test scores the learning process by “Learn Wisely” concept of His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Great

Number	Pre - test (120 point)	Post - test (120 point)
1	52	62
2	60	59
3	42	45
4	51	59
5	44	81
6	58	62
7	53	56
8	41	55
9	59	80
10	42	60
11	50	62
12	58	58
13	41	42
14	58	58
15	62	63
$\bar{X}$	51.40	60.13
S.D.	7.69	10.22

จาก Table 1 พบว่า ก่อนการใช้รูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 51.40 คะแนน หลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริฯ นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 60.13 คะแนน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Table 2 The comparison of average scores earned by the pre-test scores and post-test scores the learning process by “Learn Wisely” concept of His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Great

Test	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
Pre - test	15	51.40	7.69	3.24	.00
Post - test	15	60.13	10.22		

จาก Table 2 พบว่า หลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบฉลาดรู้ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากการใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าหลังจากนักศึกษาได้เรียนโดยใช้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบฉลาดรู้ ตามแนวพระราชดำริฯ ทำให้นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้น โดยคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบฉลาดรู้ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร จากการใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าก่อนการใช้รูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริฯ นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 51.40 คะแนน หลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริฯ นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 60.13 คะแนน โดยคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ กนกพร บุญแซม (2561, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย หน่วยทำดีอย่าหวั่นไหว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 โดยใช้ชุดกิจกรรมในการสอนแบบฉลาดรู้ (SICAR Model) พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หลังเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 77.72 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบแล้วพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับการศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ หน่วยสถิติและความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบฉลาดรู้ (SICAR) (ธนัชชา ศรีรัตน, ทองสุข วันแสน, ศิริพร อยู่ประเสริฐ, ชญานิติ แบริดี, กฤติกรณ ศรีโสภา, และพรพิมล ศรีสุวรรณ, 2562, บทคัดย่อ) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กรณีก่อนเรียนพบว่า ผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับต่ำ เมื่อทดสอบแล้วพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกรณีหลังเรียน พบว่า ผลการเรียนรู้ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม คิดเป็นร้อยละ 100 อยู่ในระดับสูง เมื่อทดสอบแล้วพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับ พัชรี แจ่มใส, รัตติยา กรวยทอง, รุจิรา สร้อยทอง, และสาวิตรี งามทรัพย์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ หน่วยระบบนิเวศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาดีวิทยา ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2552 โดยใช้การสอนแบบฉลาดรู้ SICAR Model

ผลการวิจัยด้านความพึงพอใจในการเรียน พบดังนี้ ในภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยระบบนิเวศ ผ่านเกณฑ์ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51) จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.4$, S.D. = 0.8) เมื่อทดสอบแล้วสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจผ่านเกณฑ์อยู่ในช่วงร้อยละ 83.87-100 อยู่ในระดับมากจำนวน 14 ข้อ เมื่อทดสอบแล้วนักเรียนมีความพึงพอใจสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับ สุภานัน สิทธิเลิศ, รสสุคนธ์ มกรมณี, มาลี พัฒนกุล, สมหมาย ปะบุตร, และบุญฤดี อุดมผล (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประยุกต์แนวพระราชดำริด้านการเรียนรู้ “ฉลาดรู้”สู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ชุดวิชาพื้นฐานทางการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยมีผลคะแนนอยู่ในระดับดีมากร้อยละ 32 และระดับดีเยี่ยมร้อยละ 30 นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์มีผลคะแนนอยู่ในระดับดีเยี่ยมร้อยละ 97 ส่วนนักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์มีผลคะแนนอยู่ในระดับดีมากร้อยละ 61.29 และระดับดีเยี่ยมร้อยละ 32.26 นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาการสร้างและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทอย่างฉลาดรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความใฝ่รู้ สำหรับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉันทนา พลพวง, 2561, น. 384) พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทอย่างฉลาดรู้มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาขั้นตอนในการจัดการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผล ส่วนขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรอย พระยุคลบาทอย่างฉลาดรู้ มี 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างความตระหนักในการอ่าน

2) ชั้นแสงหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อการอ่าน 3) ชั้นสร้างองค์ความรู้จากการอ่าน 4) ชั้นถ่ายโอนข้อมูลจากการอ่าน 5) ชั้นนำความรู้จากการอ่านไปใช้ 6) ชั้นสะท้อนองค์ความรู้จากการอ่าน และ 7) ชั้นประเมินผล การอ่าน และผลการตรวจสอบรูปแบบ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทอย่างฉลาดรู้ มีความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท อย่างฉลาดรู้ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อ ความเข้าใจและความใฝ่รู้สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และการประยุกต์แนว พระราชดำริด้านการเรียนรู้ “ฉลาดรู้” สู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ชุมวิชาพื้นฐานทางการศึกษาและ การศึกษาแบบเรียนรวม

บทสรุป

การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาในรายวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ส่งผลให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทำคะแนนหลัง เรียนได้มากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

การใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ต้องมีการวางแผนในขั้นตอน การกำหนดกิจกรรมให้ชัดเจน และวางแผนให้รัดกุม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ “ฉลาดรู้” ตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในรายวิชาอื่นๆ

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบฉลาดรู้ ตาม แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร กับการสอนวิธีอื่นๆ

3) ควรมีการเพิ่มการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีเพียง 15 คน

เอกสารอ้างอิง

กนก จันทร์ทอง. (2560). การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์*, 28(2), 227-241.

กนกพร บุญชม. (2561). *การศึกษาผลการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย หน่วยทำดียวาหวันไหว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบฉลาดรู้*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี.

- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2550). *ประมวลพระบรมราชโองการและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช 2524-2528*. กรุงเทพฯ: เกรย์ แมทเทอร์.
- ฉันทนา พลพวง. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทอย่างฉลาดรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความใฝ่รู้สำหรับผู้เรียน. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*. 5(2), 384-402.
- ธัญชา ศรีรัตน์, ทองสุข วันแสน, ศิริพร อยู่ประเสริฐ, ชญานิติ แบริดี, กฤติกรณ ศรีโสภา, และพรพิมล ศรีสุวรรณ. (2562). การศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ หน่วยสถิติและความน่าจะเป็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 โดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนแบบฉลาดรู้ (SICAR). ใน *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 4 "การวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Research for Sustainable Development)"*, (น. 1006-1022). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี.
- นวพร ชลารักษ์. (2558). บทบาทของครูในศตวรรษที่ 21. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 9(1), 64-71.
- พัชรี แจ่มใส, รัตติยา กรวยทอง, รุจิรา สร้อยทอง, และสาวิตรี งามทรัพย์. (2552). *ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หน่วยระบบนิเวศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนาดีวิทยา ตำบลนาดี อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2552 โดยใช้การสอนแบบ SICAR*. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. (2550). *รายงานการวิจัยรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริระยะที่ 1 การสร้างรูปแบบการเรียนรู้ "ฉลาดรู้"* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- ศุภานัน ลิทธิเลิศ, รสสุคนธ์ มกรมณี, มาลี พัฒนกุล, สมหมาย ปวะบุตร, และบุญฤดี อุดมผล. (2555). *การประยุกต์แนวพระราชดำริด้านการเรียนรู้ "ฉลาดรู้" สู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ชุดวิชาพื้นฐานทางการศึกษาและการศึกษาแบบเรียนรวม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. (2545). *การประยุกต์รูปแบบการเรียนรู้ ตามแนวพระราชดำริ "ฉลาดรู้" สู่กระบวนการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตีรณสาร.